

Klasa 6 wymagania na oceny semestr 2

<p>9. Charakterystyka stawonogów. Skorupiaki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia stawonogów • określa znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje główne cechy budowy zewnętrznej stawonogów • wskazuje cechy umożliwiające skorupiakom opanowanie środowiska wodnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej skorupiaków • rozpoznaje stawonoga na podstawie cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe skorupiaków: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela skorupiaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określa związek między zaobserwowanymi różnicami w budowie skorupiaków ze środowiskiem i trybem życia
<p>10. Owady – organizmy typowo lądowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowiska i tryb życia owadów • określa znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka (owady pożyteczne i owady szkodniki) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy umożliwiające owadom opanowanie środowiska lądowego oraz aktywny lot 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy aparatów gębowych oraz odnoży owadów w odniesieniu do trybu życia i rodzaju pobieranego pokarmu • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela owadów na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe owadów: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się • porównuje dwa typy rozwoju złożonego – z przeobrażeniem zupełnym i niezupełnym 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną oraz czynności życiowe owadów i skorupiaków
<p>11.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowisko i 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wspólne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę

<p>Charakterystyka pajęczaków</p>	<p>tryb życia pajęczaków</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka 	<p>budowa zewnętrznej pajęczaków</p>	<p>różnorodność budowy zewnętrznej pajęczaków</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zdolność większości pajęczaków do wysnuwania nici i określa zastosowania tych nici 	<p>życiowe pajęczaków z uwzględnieniem odżywiania się, oddychania, rozmnażania się.</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela pajęczaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<p>zewnętrzna oraz czynności życiowe pajęczaków, owadów i skorupiaków</p>
<p>12. Mięczaki. Charakterystyka ślimaków</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnorodność środowisk zamieszkiwanych przez mięczaki • określa tryb życia ślimaków • przedstawia znaczenie ślimaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje główne cechy budowy zewnętrznej mięczaków • przedstawia wspólne cechy budowy zewnętrznej ślimaków • wymienia cechy umożliwiające mięczakom opanowanie środowiska wodnego 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ślimaków na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe ślimaków: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej ślimaków, uwzględnia kształt nogi oraz obecność muszli
<p>13. Małże i głowonogi – charakterystyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia środowisko i tryb życia małży i głowonogów • określa znaczenie małży i głowonogów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia budowę zewnętrzną małży i głowonogów • wymienia cechy budowy zewnętrznej umożliwiające małżom i głowonogom przystosowanie do życia w środowisku wodnym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność budowy głowonogów, uwzględnia liczbę ramion • klasyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela małży lub głowonogów na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynności życiowe małży i głowonogów: poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje budowę zewnętrzną i czynności życiowe małży, głowonogów oraz ślimaków • wymienia cechy ułatwiające głowonogom aktywne polowanie

			zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej		
14. Podsumowanie działu	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie wymagania z lekcji 8–13 				
DZIAŁ 3 RYBY, PŁAZY, GADY					
15. Ryby – środowisko życia i cechy budowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia gromady zwierząt zaliczanych do kręgowców określa środowisko życia ryb opisuje budowę zewnętrzną ryby 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia charakterystyczne cechy kręgowców podaje przykłady ryb kostnoszkieletowych i chrząstkoszkieletowych oraz wskazuje różnicę w ich budowie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co to jest zmienność cieplności i określa ryby jako zwierzęta zmienne ciepłotnie przedstawia wspólne cechy ryb 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia przynależność ryb do kręgowców wskazuje przystosowania ryb pod względem budowy i czynności życiowych do życia w wodzie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcjonowanie pęcherza pławnego i skrzelii
16. Rozmnażanie i rozwój. Różnorodność ryb	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób rozmnażania i rozwój ryb opisuje znaczenie ryb w przyrodzie dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady gatunków ryb chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność ryb 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność budowy zewnętrznej ryb związanej z trybem życia 	<ul style="list-style-type: none"> podaje różnice między jajorodnością a jajożywoodnością wykazuje na wybranych przykładach różnorodność i jedność ryb w obrębie gromady

17. Płazy – środowisko życia i cechy budowy	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowiska życia płazów opisuje budowę zewnętrzną trybu życia płazów 	<ul style="list-style-type: none"> określa płazy jako zwierzęta zmiennocieplne podaje przykłady płazów ogoniastych i bezogonowych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wspólne cechy płazów 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek budowy i czynności życiowych płazów ze środowiskiem wodno-łądowym 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ zmiennocieplności na zasięg występowania płazów
18. Rozmnażanie i rozwój. Różnorodność płazów	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób rozmnażania się płazów opisuje znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady gatunków płazów chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje etapy rozwoju płazów na przykładzie żaby podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność płazów 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje na wybranych przykładach różnorodność płazów pod względem budowy zewnętrznej trybu życia 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje budowę zewnętrzną trybu życia kijanki oraz postaci dorosłej żaby
19. Gady – środowisko życia i cechy budowy	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowiska życia gadów określa gady jako zwierzęta zmiennocieplne 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę gadów na przykładzie jaszczurki 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wspólne cechy gadów wskazuje przystosowania gadów pod względem budowy i czynności życiowych do życia na lądzie 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wpływ zmiennocieplności na zasięg występowania gadów wymienia narządy zmysłów gadów i określa ich znaczenie w życiu na lądzie 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek budowy i czynności życiowych gadów z życiem na lądzie
20.	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposób 	<ul style="list-style-type: none"> określa gady jako 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> podaje funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że

Rozmnażanie się i rozwój. Różnorodność gadów	rozmnazanie się i rozwoju gadów <ul style="list-style-type: none"> • opisuje znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka 	owodniowce <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka • podaje przykłady gatunków gadów chronionych w Polsce • uzasadnia potrzebę ich ochrony 	działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność gadów	poszczególnych błon płodowych w rozwoju gadów <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność gadów pod względem budowy zewnętrznej i trybu życia 	wytworzenie błon płodowych niezależnie od środowiska wodnego
21. Podsumowanie działu	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie wymagania z lekcji 15–20 				
DZIAŁ 4. PTAKI I SSAKI					
22. Budowa ptaków. Przystosowania do lotu	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodność środowisk życia ptaków • wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu ptaków • rozpoznaje przedstawicieli ptaków wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ptaków na podstawie obecności charakterystycznych cech tej grupy zwierząt • opisuje budowę i rolę pióra konturowego • określa, co to jest stałocieplność 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przystosowania ptaków do lotu • porównuje pióro konturowe z puchowym pod względem budowy i funkcji • przedstawia charakterystyczne cechy ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie stałocieplności w opanowaniu przez ptaki różnych rejonów kuli ziemskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek budowy ptaka z przystosowaniem do lotu

23. Rozmnażanie się i rozwój ptaków	<ul style="list-style-type: none"> • określa typ zapłodnienia i formę rozrodu ptaków • odróżnia gniazdowniki od zagniazdowników 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, na czym polega jajorodność • rozpoznaje elementy budowyjaja • podaje przykłady zachowańptaków w okresie godowym 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rolę elementów budowyjaja w rozwoju zarodka 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego ptakizaliczmy do owodniowców 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rolę błon płodowychw rozwoju ptaków
24. Różnorodność ptaków i ich znaczenie	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie ptakóww środowisku i dla człowieka • rozpoznaje pospolite ptakiw najbliższej okolicy • określa różnorodność ptakówpod względem rozmiarówi upierzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady ptakówchronionych w Polsce orazzasadnia potrzebę ich ochrony • rozpoznaje pospolite ptakiżyjące w Polsce • przedstawia przykłady działańczłowieka wpływających naróżnorodność ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek międzybudową dzioba a rodzajem pobieranego pokarmu • przyporządkowuje ptaki dogrzebieniowych, bezgrzebieniowychi pingwinów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przystosowania ptakóww budowie zewnętrznejdo różnych środowisk i trybużycia 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje, na wybranych przeze siebie przykładach, różnorodności jedność ptaków w obrębiegromady
25. Ssaki – ogólna charakterystyka	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnorodnośćśrodowisk życia ssaków • wymienia cechy w budowiezewnętrznej umożliwiającezakwalifikowanie organizmu do ssaków • rozpoznaje przedstawicielissaków wśród innych grupzwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nieznanego organizmujako przedstawicielassaków na podstawie obecności charakterystycznych cech • wyróżnia różne rodzaje zębówssaków i określa ich rolę 	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie skóry i jejwytworów w życiu ssaka • przedstawia charakterystycznecechy ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie stałocięplnościw opanowaniu przezssaki różnych rejonów kuliziemskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przystosowania ssaków budowie do środowiskalądowego

26. Rozmnażanie się rozwój ssaków	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to znaczy, że ssaki są żyworodne • podaje przykłady ssaków łożyskowych, torbaczy i stekowców 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia ssaki łożyskowe od stekowców i torbaczy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sposób rozmnażania się i rozwój ssaków łożyskowych 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rolę łożyska w rozwoju zarodkowym ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje rozwój zarodków ssaków łożyskowych, stekowców i torbaczy
27. Różnorodność ssaków i ich znaczenie	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia znaczenie ssaków w środowisku oraz dla człowieka • rozpoznaje pospolite ssaki z najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady gatunków ssaków chronionych w Polsce oraz uzasadnia potrzebę ich ochrony • rozpoznaje pospolite ssaki żyjące w Polsce • przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek budowy i trybu życia ssaków ze sposobem odżywiania się i trybem życia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przystosowania ssaków w budowie wewnętrznej do różnych środowisk i trybu życia 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność ssaków w obrębie gromady
28. Posumowanie działu	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie wymagania z lekcji 22–27 				